

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 13.

New York, 30. januvarija 1902.

Leto X

Petsto funtov dinamita.

Bilo je v newyorškem prodoru

V New Yorku se je pripetilo že mnogo, in skoraj neštevilno nesreč, toda toliko opustošenja, in tako žalostnih slik ni ostavila nujedna nesreča, kakor razstrelba v poseščini Park Ave. in 41 ulici, o kateri smo v zadnjih številk "Glas Naroda" obširojno poročali. Pol milje daleč na okrog opaziti je povsod: vinko razstrelbe, dasiravno delavci že tri dni popravljajo škodo in odvažajo razvaline. Kljub temu, da vlada v New Yorku že dve dni izredni mraz, je na mestu nesreče vedno velika množica ljudi in policija ima vse polno opraviti, da ra dovedeče odzene. Skoraj vsi detektivi policijski postaj čuvajo, da tatoi preveč ne preiskujejo že pe občinstva. Dosedaj se vendar še ni pripetila ni jedna tativina, dasiravno je spodetka samogel vsakdo obiskat razdejane hotele. Murray Hill hotel je zapuščen. Dne 28 t m. so zabilo vse okna. Večina hotelskih gostov je našlo v drugih hotelih stanovanje, le kacih 50 sob je še oddanih. Skupna škoda, katero je prouzročila razstrelba, presega milijon dolarjev. Samo vrednost razbitih oken znaša \$50.000.

Ranjenci, ktere so pripoljali v bolnice počutijo se bolje. Natančno število ranjencev še ni znano. Par osob se še vedno pogreša. Rannjenih je bilo kacih 150 osob.

Preiskovanja o usroku razstrelbe se nadaljujejo. Glavna stvar je, da se dožene, ki li bilo v zalogi ved dinsmita, kakor določa zakon.

Predsednik "Rapid Transit" komisije William Parsley Parsons, trdi, da na osodepolnem mestu ni bilo več kakor jeden zaboj dinamita, katera količina bi pa nikakor ne smela napraviti toliko škodo.

Kakor smo že zadnjih poročali, trdi zamorec Epps, ki je stražil shrambo dinamita v prodoru, da je bilo v shrambi najmanj 500 funtov dinamita, kar je gotovo resnično, ker inače bi nesreča ne bila toliko.

Razun tega je v New Yorku že 200 tacih prostorov kjer je shranjen dinamit, vendar se je pa inšpektor Murray branil dotične prostore na vesti, ker bi se vrednost semljščokovice vsled vedne nevarnosti smanjila.

95.555 bilo je arstiranih v New Yorku I. 1902.

Iz letnega poročila newyorške police je ravno, da je bilo leta 1901 v New Yorku 95.555 oseb arstiranih, oziroma 2106 oseb več, nego leto poprej. Arstovanja radi prestopka proti gostilniškim zakonom se je zd. tudi zmanjšala. Tekom leta 1901 arstirali so 76.422 moških in 19.133 ženskih oseb. Dasiravno je bilo toliko oseb arstiranih, bilo je le 10.502 obsojenih. Postava, ktera določa, da se razni jetniki izpusti na nekoliko časa iz ječe v vrhu opaževanja, je potrjena.

Polcaj ozdravel samomorilca

Osemnajstletni Avgust Bauman se je dne 23. t. m. zjutraj na Lenox Ave. in 135 ulici v New Yorku zastupil. K sreči ga je našel policaš Houston in hitro posval ambulanco. Dokler ni prišel sdravniški vor, prišel je "would-be" samomorilcu, da je snedel kos mila in takmu je rešil življenje. V Wrightovej bolnici je Bauman nasrnjal, da je sklenil umreti, ker se je z očetom prepiral. Prišel je namreč pozno domov, vendar česar mu je oče preposedal priti nadalje v njegovo hišo.

Velika ironija.

Banket kapitalistov.

Dne 29. t. m. vršil se je v hotelu Waldorf Astoria v New Yorku banket obrtnic sbornice. "Gospoda" se je zbrala v banketnej dvorani, kjer so trgovci povsem pravilno častili sampanjico in jedila. V ložah sedele so elegantno oblecene dame z dlanami v laseh — soprog in hčerih, kteri so morali jesti. Pred dvorano bil je usikrasnji tropični vrt vseh vrst brazilskega palm in vsa čarobnost je bila razsvetljena s tisočimi električnimi žarnicami in nebrojnim obločnicami. Na vsakej mizi bilo je opaziti menu-liste, učinkovite s sliko, ki je predstavljal obratstvo kapitala in dela, "kteror je takozvana „mirovna konferenca," kapitala in dela o kateri smo svoječasno poročali, ozi votvorila. Na svetovnem globu stoji Merkur; kraj kroglice vgleđamo parnik in lokomotiv pred ktero stoji delavec, ki podaja kapitalistu roko.

V dvorani smo opazili pred vsem častne goste, politkarje vseh močnih in nemogočih strank in — med njimi je sedeł predsednik Samuel Gompers od "American Federation of Labor." Evo imena "častnih gostov." Lewis Nixon, vodja Tammanyov William H. Parsons, Charles A. Moore, admiral Albert S. Barker, Lucien R. Littauer, Dr. Nicholas Murray Butler, predsednik Columbia vseučilišča; Timothy L. Woodruff, bos brooklynkih republikancev; Horace White, Darwin R. James itd.

Ko so se zborovalci nasitili, pričele so se govorice. Pred vsem so se spominjali pokojnega McKinleya in med tem ko je orkester igral "Hail Columbia" so vsi navzoči stali Charles Emory Smith in dejal, da je bil "McKinley mož iz ljudev," potem ga je primerjal z Lincolnom in povdarjal, da inamo njemu zahvalit, da so postale Zjed. države svetovna sila.

Potem je govoril polkovnik Herkirk, "o zapadu" in Murry Butler "o likanem Američanu" povdajejoč, da mora likani Američan živeti idealom.

Njemu je sledil Gompers, katerega je predstavil Strauss, kot voditelja največje delavske organizacije na svetu, in kot moša, ki je vselej deloval za pravo in dobro delavstva.

Samuel Gompers, okrašen s polnoma novim frakom in belo vsetko na prsih, je prečital spisani govor. Izjavil, da je povsodi opatač veselo pojavu, da delavci dobivajo večjo plačo. To je svedeo samo njihovim organizacijam pripisati. Gompers je omenil tudi brezposelne in one, ki za nedostatno plačo težko delajo. Potem je govoril o delavskih organizacijah, katerih namen je izboljšati položaj delavstva potom vpljavje osemurnega dnevnega dela, zahtevanje večje plače, itd. Ako se vse to zgodi, samorejo biti kapitalisti prepričani, da so s tem sami sebi koristili.

Konečno je omenil tudi strajke, kot zadnje sredstvo v doseg namena. La jednokrat so gostje ploskali Gompersa, in sicer ob koncu govoru, ktori to že obidišč zahteva. Teda Mark Hanna so navzoči burno pozdravili, ter ko je govoril, da morajo organizirani delavci spolovnati svoje dolžnosti istotako kakor delajalcem ter zajedno delovati za blagor splošnega ljudstva, žel je vsestransko odobravanje.

Potem se je Hanna izrazil in govoril za ustavnitev zakona, kateri določa, da daje vlada podporo žadiljevstvu, česar to je mož, "hobby?" Po govorih rezala se je gozdna zadovoljno in v popolnem soglasju dela in kapitalista.

Iz delavskih krogov.

Zahtevajo deset odstotkov večjo plačo.

Indianapolis, Ind., 28. jan. Odbor za izdelanje plačilne leštvice premogarje sklenil je tu zborujoči konvenciji unije predložiti in priporediti plačilno leštvice, po kateri bi bila sedanja plača za deset odstotkov povečana. Za voznike priporedil je odbor petnajstodstotno povisanje plače.

Da se premogarji pripravljajo tudi na štrajk, razvidno je iz tega, da je upraviteljstvo premogarske unije sklenilo nabirati doneske za štrajkov zaklad. Na ta način bodo unija nabraila mesečnih \$28.228. Nabiranje bode trajalo več mesecov; 150.000 premogarjev je sklenilo borti se za povečanje plače.

Vendar so pa premogarji sprejeli resolucijo, da bodo pred štrajkom tozadnje zborovali s posestniki oremogovih rorov. V sludaju pa, da bodo posestniki rorov trdga premoga o priliki štrajka svojim jemalcem dajali mehki premog, pridobivo tudi premogarji v okraju mehkega premoga štrajkati.

Organizacija šteje 232.289 članov.

Zahtevajo večjo plačo.

Chicago, Ill., 28. jan. Sprevidniki "Chicago & Northwestern" železnice so sklenili zahtevati povečanje plače za 10 odstotkov. Sklep je v soglasju z nameravanjem splošne zvezde sprevidnikov severne Amerike, zato zahteva, da dobre vse služabniki železnic Zjed. držav, Canade in Mehike jednak plačo. Ako železniški vodstvo zahtevi ne bodo ugodili, pričeli bodo sprejeti štrajk. Združenje sprevidnikov je svojo zahtevu naznalo Great Northern, Santa Fé, Erie, Baltimore & Ohio, Lake Shore & Michigan Southern, Union Pacific, Rock Island in šestero drugim železnicam, od katerih dosedaj niti jedna še ni odgovorila.

Za 1200 mož dela.

Pittsburg, Pa., 29. jan. Nedavno ustanovljena "National Bridge Co." je v bližnjem mestu Colonia, Pa., kupila 37 oralov veliko zemljišča, na katerih bodo tekmo šest mesecov zgradila tovarno, v kateri bodo delalo 1200 delavcev.

Prodor med Brooklynom in Jersey.

Albany, 28. jan. Danes so inkorporirali "Union Terminal Co." z glavnico \$1.000.000. Družba bodo gradila podzemno oziroma podvodno električno železnico med New Yorkom in Kings Countyjem. Prodor se bodo pričeli na Varick in Moutrose Ave., Brooklyn Borough v New Yorku, od kjer bodo vodili pod East Riverjem, pod 14. ulico na Manhattau in pod reko Hudson v državo New Jersey.

Največji most na svetu.

"Montreal Bridge Co." zgradila bodo prek Montrealu, Canada, most čez reko St. Lawrence, kjer bodo največji te vrste na svetu, in ki bodo veljal \$10,000.000. Potrebno železo in jeklo bodo družba kupila pri "Atlas Construction Co.", katero so nedavno ustanovili v New Yorku.

Trusti vse uničijo.

Dublin, Irsko, 29. jan. Včeraj vršila se je pri tukajšnjem sodišču obravna proti najomniku Michaelu Lee, kjer ni zmagel plačati najemščine, vendar česar so ga zapodili iz posesti. Ob tej priliki je dejal poslanec T. M. Healy, da Lee in njegovemu zasedju, ki nabirajo morske haljuge za napravo joda, od tega ne morejo več živeti. Med tem, ko so preje dobivali za tono joda po \$50, prodajajo ameriški trusti tono joda po \$5.

Velikanski dobički.

Trust za jeklo ima letnih dobičkov \$100,000.000.

Dne 29. t. m. objavil je trust za jeklo, avcje letno poročilo iz katerega posnemamo, da znašajo dobički od aprila 1901 nadalje \$84.779.298; toraz približno \$100,000.000 letnih dobičkov! Take dobičke je zamenjal trust dosebi, ker ni imel opraviti z nikakim tekmojanjem in ker so cene izdelkov bile izredno visoke. Trust je izplačal \$42.605.807 dividend. Brezvomno bode trust še nekoliko časa bilježiti take dobičke, kajti ravnatelji trdijo, da bode "prosperitet" "še dolgo" trajala, in da imajo že sedaj za leto dne naročil.

V poročilu citamo doslovno: "Tudi leto 1902 obeta biti ugodno, kajti vse kaže na to, da bodo z namen zdržane družbe morale delati s skrajnim naporom, da bodo mogoče izvršiti vse naročila. Že vknjižena naročila, katera se morajo hitro izvršiti so večja, nego sposobnost vseh združenih družb. Naročene relse, oklopne plošče in stavbinsko železje bodo v jednem letu jedva zamogli izgotoviti, kajti naročila presegajo ona iz leta 1901."

Skupno premoženje trusta znašalo je 30. novembra 1901 sveto \$1.647.443.021.62. Reservni zaklad znaša \$21.286.040.54 in preostanek \$174.344.229.32, dočim znaša vrednost delnic \$1.018.886.322.10.

V četrт ure nakupil za \$100.000

slik.

Milijonar John W. Gates je dne 29. t. m. prišel v galerijo slik Edwarda Brandusa na 5. Ave. v New Yorku, kjer je zaznamoval, ktere slike hoče imeti, podpisal ček za \$100.000 in odšel. Nakupovanje in plačevanje ni trajalo niti četrт ure. Skupno premoženje trusta znašalo je 30. novembra 1901 sveto \$1.647.443.021.62. Reservni zaklad znaša \$21.286.040.54 in preostanek \$174.344.229.32, dočim znaša vrednost delnic \$1.018.886.322.10.

Nameri železnic.

Železniške družbe, ktere imajo proge med New Yorkom in Chicago, nameravajo v kratkem odpraviti listke za drugi razred in izdajati le za prvi razred in ta naj bi veljal \$18. Pennsylvanija in New York Central železnica pa bodo tudi v bodočem delu tekmo šest mesecov plačevanja in trajalo niti četrт ure.

McKinleyev dan.

McKinleyev praznik, katerega je odredil guverner Odell sa newyorško državo, obhajali so dne 29. jan. v vseh šolah. V vseh šolah so imenovane dne odkrili kipe George Washingtona, ktere je kupil in podaril šolam Frank Tilford.

Zastavni drogov na newyorškem City Hall so bili okrašeni s sastavami; obitajna seja mestnega zastopstva se ni vršila. Učenci prišli so v šole v praznični oblači, kjer so jim morali učitelji razložiti ponem praznika.

Požar v Rochesteru.

Rochester, N. Y., 28. jan. Pošlojope "Rochester Machine & Screw Comp." na Caledonia Ave. je danes zvečer zgorelo. Med gašenjem se je podrla stena in zasula več gasilcev. Jeden je bil usmrten, osem je smrtno ranjenih.

Razburjeni špekulantje

Chicago, Ill., 27. januarja. Med špekulantji v tukajšnjem "Board of Trade" je danes vladala splošna razburjenost. Trgovci so nepriskovali stavlji na trg veliko množico pomladnega ovsja, ktoro priliko so "prvaki" ikoristili za sebe. V poluri padle so bilježke ovsja za pet centov, kar je prouzročilo na borski splošno razburjenost. Konečno je v hotelu pogrešili. Ko so odprli njegovo sobo, so ga našli mrtvega. Zastupil se je karbolno kislino. Urok samomoru ni znan.

Velik ogenj v St Louisu.

St. Louis, Mo., 29. jan. Šestnajstropno poslojope trgovske tvrdke "Bauman Jewelry Co." na Washington Ave. je v minole noči zgorelo. Sosedni hotel Lindell je bil v velikem nevarnosti, vendar se je splošno posredilo požar omejiti. Škoda znaša \$300.000.

Nesreče.

Deset ljudi zgorelo.

Boston, 29. jan. Na Fleet St. pričela je danes zjutraj goreti hiša, v kateri so stanovalili Italijani. Materialna škoda je sicer le majhna, toda zgorelo je deset ljudi. Goreti je pričelo v drugem nadstropju. Ogenj se je tako hitro razširjal, da ni bilo mogoče vsem ljudem bežati. Večina ponesrečencev se je zadušilo v dimu in se le potem je požar obigel njihova trupla. Gasilci so nasli deset mrtvev v raznih sobah. Trije so skočili in tretjega nadstropja in se nevarno poškodovali.

Nezgodna na železnici.

Syracuse, N. Y., 28. januarja. Ekspresni vlak newyorške centralne železnice zadev je danes na postaji Oneida s tovorno lokomotivo. Oba lokomotivi sta zdrobljeni. Strojevodja ekspresnega vlaka je bil usmrten, njegov kurilec je smrtno ranjen. V poročilu citamo: "Syracuse, N. Y., 28. januarja.

"Glas Naroda".

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Izdajatelj in urednik: Published by:

FR. SAKSER,
109 Greenwich Street, New York, City.

Na leto velja list za Ameriko..... \$3.

za pol leta..... 1.50.

Za Evropo za vse leto..... gld. 7.50.

" " " pol leta..... gld. 3.75.

" " " četrte leta..... gld. 1.80.

V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"Glas Naroda" izhaja vsak torek, četrtek in soboto.

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Will be issued every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača 30 centov, napis brez podpisu in osnovnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo da se nam tudi prejme bivališče naznani, da hitrejšo najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljatvam naredite naslovnik.

"GLAS NARODA",
109 Greenwich Street, New York, City.
Telefon 3795 Cortlandt.

Gg. naročnike, kateri za tekoče leto niso dospalali nič naročnine, ali so še kaj na dolgu za minolo leto, uljudno prosimo, da bi isto kmalu dospalali. Vsakdo dobro ve, da trikratna izdaja lista obilo novcev velja; zadovoljni smo, ako se nam za štiri mesece \$1 (en dolar) do pošlje. Dalje naznanjam, da imamo še lepo število Koledarjev v zalogi, kteri velja 25 ct. Upravnštvo.

Brezposelnost delavcev v Evropi.

Iz evropskih držav prihajajoče poročila javljajo soglasno, da je število brezposelnih delavcev v Evropi še vedno močji. V primeru z drugimi državami je v Angliji naj manj brezposelnih, namreč 38 od sto. V pojedinih strokah je povprečno število seveda večje; tako na primer pri ladjedelstvu in kovinarstvu; najslabje se godi pa čevljarijem. Iskoljšanja sedanjih okolišin še vedno ni pričakovati. Ugodnejši so sedanji časi za delavce v tovarnah papirja, predilnicah in nekaterih tovarnah te stroke.

Število brezposelnih v Nemčiji nadkriluje ono Anglije za ogromno sveto. Nemčija je sedaj sredi obrte krize, toda vlada ne pusti objaviti števila ljudi, katerim sledi beda in pomanjkanje za vsakim korakom. V Franciji je položaj tamošnjega delavstva nekoliko boljši, dasiravno so tudi v Franciji sedaj slabješi časi, nego li kedaj poprej. Francoške delavce organizacije cenijo število brezposelnega delavstva na osem odstotkov. V rudnikih in livenah delajo le s prestanki, kajti naročila so le majhna. V predilnicah in tkalnicah severne Francije sicer delajo, toda število v teh tovarnah zaposlenih delavcev je mnogo manje nego lani. Tudi svilena obrt v Lyonu nazaduje in delavci svile tvorijo večino lyonskih brezposelnih delavcev, kateri so v decembri priredili živahne demonstracije proti mestnej upravi.

V Belgiji vlada veliko pomanjkanje v obrti železa. Od 39 topilnic se le v 25 dela, v katerih se pa treti njo manj izdelava, nego leto poprej. Belgijski obrti škoduje tudi visoka cena premoga in premeta.

V Avstro-Ogrskej odslavljajoče tovarniških delavcev vseh strok še vedno nadaljuje, stavbinska dela rapidno nazadujejo in v mnosib krajih so popolnoma prestala. Osobitno veliko nazadovanje je v Avstriji opaziti pri poljedelstvu, kjer celo posestnikom pomanjkujejo najpotrebnejše stvari. Brezposelnii hitrejši v mestu, kjer so povsodi in ob vsakej prilikai opaziti najžalostenje slike pomanjkanja.

V Švici napreduje obrt svile, med tem ko stavbena in železna obrt nazaduje.

Nemške surovosti v Kamerunu.

Kako surovo postopajo Nemci v svojih afriških naselbinah in na kak način razširjajo med tamoznimi zamorci svojo „kulturno“, razvidno je najbolje iz vsebine obravnav, katera se je vrnila v Kamerunu (zapadna Afrika), in o kateri je celo nemško časopisje slediše po-robovalo:

Obraunava proti Nemcem, kteri so v naselbinah zakrivili razna hudo delstvo, vrnila se je v Kamerunu pred sodnikom Schweinsbergom. Ker se v Kamerunu, hvala Bogu, še niso udomačili oderuški odvetniki, tudi obtoženci niso imeli pravega zagovornika na razpolago, pač pa jih je zagovarjal neki cestni uslužbenec (pom-tač). V največjih casen sta bila obsecena hamburški trgovski pomočnik Wittenberg in neki Keltenich iz Kolina, namreč vsaki v petletno jaro. Wittenberg je bil poslovodja nasadov hamburške tvrdke. Wittenberg se je mnogo jezik vselej trmolagivih tamozkih odjemalcev, kateri so takoreč le za šalo delali pri tvrdkih dolgov. Nege dno so Wittenbergovi tamozki uslužbeni ne očeta Yaunde trgovca, kateri kljutemu, da je bil pramožen, ni hotel plačati svojih dolgov, v nasadib napadli in do smrti mučili. Po Wittenbergovem naročilu v nasadili so nesrečnika na drog, tako da je polovico droga občelo v truplu tamozkega trgovca. Wittenberg je barbarskemu činu prisostoval, ne da bi to preprečil.

Drugi obojenec, trgovec Keltenich iz Kolina, kateri je bil že v vsakokajih službah v srednej Afriki, je takoj radi svoje surovosti značilnost. Imel je že večkrat opraviti s sodiščem in v deželo Yaunde na sme ved priti. Ko so ga iz Yaunda izgnali, nastanil se je v Bane, kjer je v minolem poletju ukazal nečesa nepriljubljenega mu tamozca privezati k drevesu, potem pa polil roke nesrečnika z petolejem in jih začpal. Keltenich trdi, da je grozni zločin storil v pisanosti, kar pa kamerunski sodnik ni hotel pripoznati kot doljsavno okoliščino.

Wittenberg in Keltenich sta v ostalem z obsodbo zadovoljna, nikakor pa trgovski sluga Hansloog iz Bremena, kateri je staremu zamozkemu glavarju Salongemba zbičen izbil oko, in vselej česar v 55 Boercev.

V minolem tednu je bilo 31 Boercev usmrtenih 20 ranjenih 322 vjetih in 53 se jih je javilo prostovoljno.

Obdačenje sedežev na borzi.

Albany, N. Y., 28. jan. Davoni odbor postavodajalstva namerava vstanoviti posebni zakon, kateri bo dočelo, da bodo morali plačevati posestniki sedežev na borzi davek, kateri bodo odmerjeni posvoti, kateri plačajo za sedež.

Iz naših novih kolonij

Ponarejeni denar na Puerto Rico.

San Juan, Puerto Rico, 28. jan. Gouvern Hunt naprosil je Washingtonovo vlado, da odredi, da naj se na Puerto Rico uradno preide ves srebrni denar, ker se tukaj najde vsaki dan do \$3000 ponarejenega srebrnega denarja. Največ je ponarejenih pol-iz četrtidolarjev in sicer tako dobro, da je denar le težko ločiti od pravega. Tukajšnji trgovci se branijo sprejemati srebrni denar iz let 1898, 1899, 1900 in 1901.

Vojna med Boerci in Anglijo.

Predsedovanje Nizozemske.

London, 28. jan. V doljeni zborici je danes nameril minister Balfour, da namerava nizozemska vlada v vojski med Anglijo in Boerci posredovati. Poslane La bouchere je namreč vprašal vladu so li Boerci ponudili kje mirovne predlogi, na kar mu je Balfour zadevo glede posredovanja pojasnil.

Kasneje se je zvedelo, da je nizozemska vlada predlagala, naj se stvar prične diplomatičnim potovanjem, da je bil pramožen, da dovolite malo prostora, ker spregovoriti imam nekaj o društvenih zadevah, o katerih je vedno brati v listih.

Dne 12. jan. je pristopil k našemu društvu in objednem k J. S. K. J. rojak Anton Gerbic, plačal je objednem tudi mesečno za stiri mesece nazadnjem začetkom prijazno dogovoril, vendar pa skuša tajno dobiti podatke, so li Krüger in ostali boerski zastopniki v Evropi opravljeni v imenu Boerčev pričetki posredovanjem.

London, 29. januarja. Londonška "Daily News" odposlala je svojega zastopnika v Belgijo in Nizozemsko, da tam poizve, bodo li Boerci zadovoljni s predlogi, kjer so ga iz Yaunda izgnali, nastanil se je v Bane, kjer je v minolem poletju ukazal nečesa nepriljubljenega mu tamozkemu nazanil prijazno.

Takoj po izbičku v Transvaalu razkropilo boersko taborišče. Dve Boerce sta bila usmrtena, štirje ranjeni, 94 vjetih. Plumer je vzel 55 Boercev.

V minolem tednu je bilo 31 Boercev usmrtenih 20 ranjenih 322 vjetih in 53 se jih je javilo prostovoljno.

Obdačenje sedežev na borzi.

Albany, N. Y., 28. jan. Davoni odbor postavodajalstva namerava vstanoviti posebni zakon, kateri bo dočelo, da bodo morali plačevati posestniki sedežev na borzi davek, kateri bodo odmerjeni posvoti, kateri plačajo za sedež.

Novo ministerstvo.

Washington, 28. jan. Danes po poludne, so zborovali v senatu glede vstanovitve samostojnega trgovskega ministerstva. Predlog, da oddelek javnih del ne sme biti združen s novim ministerstvom, so zavrgli z 33 proti 19 glasovom.

Novo ministerstvo se bodo imenovalo "Oddelek trgovine in dela". Načelniki novega oddelka bodo posebni tajnik. Novi oddelek se bodo pred vsem podal s statističnimi sestavami, kateri se nanašajo na naš domačo in inczemsko trgovino.

Deset konj se je zadušilo.

Minolo sredo zgorel je hlev št. 517 na zapadnej 55. ulici v New Yorku. V hlevu je bilo 27 konj, od katerih so jih gasilci rešili 17, dočim so se ostali zadušili. Škoda znaša \$1500. Goreti je pričelo ponodi ob 2. uri.

Dva morilca obesili.

Harrisburg, Pa., 28. jan. Kacih 1000 osoob je davesno bilo navzočih, ko so obesili morilca Weston Keiperja in Henry Rowya.

Rowy in Keiper sta bila dne 18. marca 1901. v Halifaxu, kjer sta pri belém dnevu oropala tamozno "Nacionalno banko" za \$80.0 in umorila blagajnika Charlesa W. Ryana.

Dopisi.

Santiago, Pa., 24. januarja.

Nisem še bral dopisa iz našega kraja v našem priljubljenem listu "Glas Naroda", a žal, da tudi danes nemam nič kaj posebno važnega poročati. Tukaj se dela v premog kopih le bolj po malem, ali sedaj bemožno za par mesecov prenehali, ker bodo rov popravili. S daj, ko se bolj slabo dela, se je pa tudi znašel lopov, ki mi dne 16. jan. po noči vzel cel kovčeg, ki je stal po leg moje postelje v prvem nadstropju in ga odnesel par sto korakov daleč v jarek; tam kovček razbil in iz njega vzel \$65 v gotovini ter \$10 v blagu, obleko mi je pa vso pustil v kovček. Imena tatu sedaj še ne povem, ali dobro vem, da je bil žalibog rojak, ker je dobro vedel, kje je kovček stal in ga tako na tistem odnesel. Tisti večer smo pozabili vrata zapreti, v sobi je pa še gorela. Ta moja nezgoda naj služi drugim rojakom v pouk, da naj ne branijo obilo denarjev v kovčekah in bodo vredni pri preprečevanju vrat. Srčni pozdrav rojakom.

Frank Komatar.

South Lorain, Ohio, 27. jan.

Gospod urednik, danes nemam veliko sporočiti in zato upam, da mi dovolite malo prostora, ker spregovoriti imam nekaj o društvenih zadevah, o katerih je vedno brati v listih.

Dne 12. jan. je pristopil k našemu društvu in objednem k J. S. K. J. rojak Anton Gerbic, plačal je objednem tudi mesečno za stiri mesece nazadnjem začetkom prijazno dogovoril, vendar pa skuša tajno dobiti podatke, so li Krüger in ostali boerski zastopniki v Evropi opravljeni v imenu Boerčev pričetki posredovanjem.

Takoj imamo sedaj rojaka, ki je bolan na naduh in ni zmožen za delo; pri nobenem društvu pa tudi ni bil, in tako moramo sedaj zanj prosačiti, da ga spravimo v starčaj. Ako bi bil ta rojak pri društvu, posebno pa še pri J. S. K. J., bi sedaj ne bilo potrebe nadlegovati nikogar. K sklepšu še enkrat rojakom priporočam v pristop k podpornim društvom, ker zato ni nikdar prezgodaj, pač pa kaj lahko prepozna. Pozdravljam rojake in čitalce lista "Glas Naroda", poslednjemu želim mnogo uspeha in podpornikov.

John Čukole Butte, Mont., 21. jan.

Gospod urednik, prosim, da mi dovolite nekliko prostora v listu, katerega vedno pazljivo berem, ali žal le zelo redko kdaj najdem kak dopis iz našega kraja. V Montani nas je lepo število Slovencev in Hrvatev, toda žal sedaj nam ne gre nič po sreči, ker moramo počivati sleherni dan in to že par mesecev, toda upamo, da se kmalu na bolje obrne.

Nadalje naznam, da se tukaj nahaja več mladeničev, ki imajo po lepe svote denarjev prihranilih in bi se radi ženili sedaj, ko je predpust, ali pomanjkuje poštevni, pridnih deklelet. Nahaja se sicer tukaj ved agentov, kateri mesečno tarijo z dekleleti, toda žal, da od njih terjajo tako dela, katera žen skam ne pristojajo. Srčni pozdrav čitaljem nam priljubenega lista.

Mat. Balkovec

Cerkve zgorela.

St. Paul, Minn., 29. jan. Peoples Church, najznamenitejša cerkev v tukajšnjem mestu je zgorela. Škoda znaša kacih \$100 000. Tudi hiša miljonarja I. I. Hilla je bila v nevarnosti.

Stone še ni oproščena.

Dunaj, 28. jan. Iz S fije se poroča, da roparji še niso izpustili misijonarko Stone. Oni žele, da so zgorodi na turškem ozemlju, v kar pa Turčija neče privoliti, sko roparji ne naznamajo, kje in keden so bodo te sgodilo.

Kranjsko slovensko katoliško podporno društvo

sv. Barbare

v Forest City, - - - Pennsylvania.

ODBORNIKI:

JOHN DRAŠLER, predsednik;
ALOJZ KRES, podpredsednik;

JOHN TELBAN, I. tajnik;
ANTON TRELC, II. tajnik;
MARTIN MUHIČ, blagajnik.

GOSPODARSKI IN RAČUNSKI ODBOR:

JOŽEF ZALAR, JOŽEF BUCHNELL, JOHN ŽIGON, JAKOB TERČEK.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: J. Telban, Box 607, Forest City, Pa.

Glasilo "GLAS NARODA".

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarija 1901 v državi Minnesota

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI :

Predsednik: JOHN HABJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
Podpredsednik: JOHN GLOBOKAR, Box 371, Ely, Minn.;
I. tajnik: JOŽEF AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota;
II. " JOHN LOVŠIN, Box 291, Ely, Minnesota;
Blagajnik: IVAN GOVŠEK, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNIKI:

IVAN PAKIČ, Box 278, Ely, Minn.;
MIKE ZUNIČ, 481-7th St., Calumet, Mich.;
JOŠIP GORIŠEK, 5136 Ruby St., Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN KERŽIŠNIK, predsednik, Box 138, Federal, Pa.
JOHN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
FRANK VLAHOVIČ, 1202 S. 13th St., Omaha, Nebr.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Joe Agnič, Box 266, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj se pošljajo blagajniku: Ivan Govšek, Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Evropske in druge vesti.

Dunaj, 28 jan. „Vesti Hirlap“ trdi, da bode moral avstrijski minister inostranskih del, Goluchovski svoj ministeri portfelj odložiti, ker je bil prisoten v znanih Jockey klubu, kjer so razui „grof“ igrali hazardne igre.

Dunaj, 29. jan. Vesti, da bodo moral avstrijski minister inostranskih zadev, Agenor Goluhowski odstopiti, ker se je bil vdeležil kazardne igre v Jockey klubu, niso resnitve.

London, 29. januarja. „Times“ napisuje, da bodo morala vlada plačati za vojskine potrebštine v prvih treh mesecih leta 1902, dne 31. marca 1902, sveto 5.000.000 funtov šterlingov, in sicer: za na kup konjev 2.000.000 f. st., za krmilo hlevne 1.000.000 f. st. in prevažanje ter druge izdatke 2.000.000 funtov šterlingov.

Budimpešta, 29. jan. Tukajšnji listi trdijo, da se je na Cetinju v Črni gori vršil dvoboj med prestolonaslednikom princem Danilom in njegovim mlajšim bratom, princem Mirkom Petrovićem. Je li veste resnica ali ne, madjarski listi ne vedo povedati.

Drobnosti.

In Pittsburgh, Pa., se nam poroča, da dne 29. jan.: Naš rojak gospod Koch se je porobil dne 27. t. m. z gospodinjo Marija Zalar v cerkvi sv. Barbare, v Rosedale po čast. g. Josip Zalokarju. Svatovanja se je vršila pri gospoj Biri 5102 Butler St. Pittsburgh, Pa., 27. t. m. zvečer, kamor so bili povabljeni vse prijatelji poročencev in pevski sbor. Ženitovanje se je obhajalo prav v celo pozno v noč. Mlademu paru srčno častitamo in želimo obilo sreče.

J. G.—k

Mati in hči umrla tekom 24 ur. V dr. Bleiweisovi hiši pred skofijo v Lubljani umrla je 9. januarja popoldne 47-letna Štefija Marija Topolščka, ki je preživila sebe in svojo preko 70 let staro mater. Tek m' iste noči pa je tudi mati, ki je ležala v velikih mukah 10 let v postelji, umrla, tako da sta bili pokopani obe na isti dan.

Število ljubljanskih društev, Ljubljana je stala v preteklem letu 167 društev.

Misterijezen zločin. Iz Hamburga se poroča: 8. januарja sta se seznanili prvi tenorist opere Birkenkoven in njegov prijatelj v neki restavraciji z referendarjem H., inženjerjem F. in njegovim bratom, ki je zdravnik. Nakrat pa se je lotila referendarja edutne omotice, zato sta ga nesla brata v drugo sobo ter nista pustila nikogar bližu. To se je zdelo tenoristu sumljivo, in res se je dognalo, da sta bili ukrajeni referendarji med tem, ko je bil v nezvesti, ura in denarnica, a vso to so našli v zepih inženjerja in zdravnika F.

nakonjega vohuna, a dejal je, da je prodajal tujim agentom samo svoje kombinacije. Sodišče mu tega ni verjelo, največ zaradi tega, ker je za svoja dela prejel jako znatna plačila. Kazen je kruta, zlasti če pomislimo, kaki vzroki so zapeljali Carino, da je krenil na to pot. Aleksander pl. Carina je žrtve svoje žene; zapravljivost njegove žene ga je spravila v pogubo. Moral je vojaško službo zapustiti, ker se je vsled zapravljivosti žene zakopal v velikanske dolgove in postal že vohun, da zadosti željam svoje žene. Ta je v 15 mesecih porabila samo za klobuke 700 K, za čevlje pa 400 K, za svoje toilette in pol drugem letu 1.000 K, mej tem ko moč časiš še toliko ni imel, da bi se nasilit. In vendar je bil slepo vdan, še v trenotku, ko ga je zadela največja nesreča. Res, če da je moč te žene: jednega moča je spravila v zgodnji grob, drugač v jeho. Adela pl. Carina je dobro znana v Ljubljani in, seveda z drugim imenom, marsikom še danes v živem spominu. Živila je tam več let s svojim prvim močem, nadporočnikom Mazzuchellijem. Stanovala je v Kolizeju, v Wolfiovih ulicah in v Lassukovi vili pod Rožnikom. Bila je tedaj najlepša in najlegantnejša dama v Ljubljani, pa tudi najbolj zapravljiva. Svojega moča je popolnoma ruinirola. Več kakor pol milijona kron je razmetala v nekaj letih in povrh napravila še veliko dolgov. L. 1891 sta se grof Mazzuchelli in soprog preselila iz Ljubljane. Nekaj mescev pozneje se je grof na Dunaju ustrelil, a še, ko je ležal na smrt nem cdru, je grofica sklenila značje s sedanjim svojim močem. In sedaj je drugač moča spravila živega v grob, a ko je stal pred sodniki, je imela že novo znanje.

Obesil se je. 11. jan popoludne okolo 4. ure se je bilo zbralo hitro več ljudij na ulici Korenski, v Gorici, kakor tudi so bila polna okna gledalcev, kako so odpeljali v mrtvačnico 62 let starega France Nagliča, kateri se je obesil v kleti. Cel dan so ga iskali okoli po vseh onih krajin, kjer bi utegnil biti ali zmanj. Popoludne okoli tretje ure pa je šla njegova mlada žena v klet, kjer ga je našla obesenega. Obesil se je, „gažilo“. Naglič je trčil s ptiči in drugo robo ter bil v dobrih gmotnih razmerah. S svojo mlado ženo, katera je bila tretja, ni živel v najboljši harmoniji. Drugi hočajo vedeti tudi, da je bil Naglič vasiškakor zmešan, kar bi bilo dalo podvod samomoru.

Tepev ni konec. Davek za nemost, kakor je poslanec Roser, imenoval malo loterijo, je prinesel državi od leta 1897. do 1900. čistega dobička 51.079.544 kron. Iz službenih računov se razvidi, da je avstrijsko probivalstvo ta štiri leta loterijskemu hudiču več kakor 60 milijonov kron žrtvalo.

Smešnice.

Sebi dnež. Mati: „Dragotin, daj sestri pol klobase, kajti delitev veseleja je dvojnje veseleja.“ — Dra gotiu: „Imaš prav mama, toda razdeljena klobasa je le — pol klobase.“

Dobro zavrnol. Župan: „Ali veš, da si bil včeraj pisan in bil zapri?“ — Pijanec: „Da sem bil zapri vam, da bi bil pisan je pa zlagano!“ — Župan: „Zlagano? Ali še veš, kaj si mi rekel?“ — Pijanec: „Kaj neki?“ — Župan: „Najmanj si stokrat zatrejal, da sem najpametnejši župan sto milij v okrožju.“ — Pijanec: „Potem sem pa mogeče že pisan bil!“

Poredno. A.: „Oh ta človek, me je pri vseh prijateljih počrnil, da sem lovor, ali naj si to dopasti pustim?“ — B.: „To je le od tega odsivno, ako je oni mož verodosten.“

Nasprotno. „Zakaj me takoj pažljivo ogledujete ko obedujem?“ — Zato ker me veseli, da imate takoj dober tek!“ — „O tako, potem bodite tako dobri in plačajte moj rabun, da imam tudi jaz pri tem veselje!“

Babač (pri zlatarju): „Pokažite moj ženi par ubanov vrednih dva do tritisoč dolarjev, veste za vsak dan.“

Jednostavno. A.: „Kako ste vi spoznali vašo ženo?“ — B.: „Poročil sem se z njo.“

Ima prav. Župa (oiskujoč grob prvega moča): „Glej Šrečko, takaj potiša juak; ti ne bi bil danes moj mož, ako ne bi on bil v vojni!“ — Mož: „Saj sem vedno rekel, da je vojska velika nesreča.“

Veličod ušn o. Gospod (usi ljujočemu krošnjaru): „Kaj bi rekli, ako bi vas vuu vrgel?“ — Krošnjar: „No, oprostil bi Vam in zopet nazaj prišel.“

Največja ironija. Pijanec: „Kaj, bogat biti? No, to že drugim prepustim; bolj pisan kakor sem jaz nemore biti noben milijon.“

Naravno. Gospa (otrokom, ki sta po jed prisla): „Povej mi dite, ti še vedno hidriš po jedila za svojo bolno sestro; meni se dozvede, da je že davno zdrava, včeraj sem jo celo videla na ulici, ko se je z otroci igrala?“ — Deklica: „Da, da, zdrava je, toda je pa le še vedno!“

Pomirljivo. Gospa (v strahu): „Gospod pred menoj je zelo upil, ali tako boli derenje zob?“ — Zobozdravnik: „Nikakor ne — nič, temu sem le nekoliko celjusti odril!“

Moderna ideja. Žena: „Ti, jaz bi imela rada automobile.“ — Mož: „Žal, da ti tega ne morem kupiti, toda več kaj ti svetujem — zapisu našo sedan o kuvarico in vzemi tako, katera ima automobile!“

Kurz.

Za 100 kron avstr. veljave treba dati \$20.60 in k temu še 20 centov za poštino ker mora biti deurna posiljatev registrirana.

KJE STA?

Anton Medved, doma iz Zatučine; pred enim letom je bil v Alabami v Sayreton, Jefferson Co.; in daje kje C. D. doma iz Trebnja, tudi je bil v Sayreton, Ala. Za njun naslov bi rad zvezel: Joe Lopatich, Lady Smith, Vancouver Island, B. C. [1pb]

KJE JE?

Marija Stoinič, pred kratkim je prišla v Ameriko, v Pittsburg. Za njun naslov bi rad zvezel njen brat: Mike Stoinič, Cle Elam, Wash. [4fb]

Kje so?

Peter Stefanec, doma iz Oberha, Ljupnja Dragatuš; George Grenex iz Virha pri Vinici in Štefan Jerman, po domači Lotar iz Rožje vrha pri Črnomlju. Vsi trije iz Črnomajskega okraja so bili leta 1893, pri meni hrani in jih opominjam, da svojo dolgov pojavljajo, drugače budem prisiljen drugim potom proti njim postopati. Štefan Verderber, 4257 Yellow Jacket, 11th St., Calumet, Mich.

Službo dobi slovensko

dekle,

ki zna nemško in slovensko, v saloonu; ake zna tudi samo eden običaj jezikov jo sprejem. Mesečne plače je \$20.

Josip Miklich, saloonaar, 300 Front Str., Leadville, Colo.

Na prodaj.

V žabji vasi, samo tri minute od Novega Mesta je na prodaj lepa

zidana hiša

tik ceste, ki vodi v Metliko in Zagreb. Hiša je prostornja ima tri lepe sobe za gostilno in sobe za potnike, veliko, lepo kuhinjo, tri kleti, poleg hiše je velik hlev za voznike, dalje pod, kozolec, velika drvarnica, okoli hiše veliko prostora, sadni vrt in vrt za zelenjavo. V gostilni je vsa priravljena. Cena je iz tisoč gold., polovica bi se imela takoj plačati, druga polovica se pa plača na leta. Več pov.

J. KOBE,

Zabja vas 1tev. 38, pošta Rudolfova, Kranjsko, Austria.

Prošnja.

Rojake v Chicagi, Ill., prosimo, ako bi nam zamogli kaj zanesljivega povedati o Josipin Kozjek iz Ljubljane, ktera je stanovala na Bluff Street. Njen mož nam je pisal, da je pozvedel, da je umrl. Ako je na tem kaj resnica, prosimo pojasnila. Upravnštvo „Glas Naroda“.

OPOMIN.

Rojaki, kateri mi kaj dolgujejo na hrani ali na družih stavbah, naj mi povrnujo isto do konca januarja, ker drugače pritočim vsacega s celim imenom in listu.

Mihail Teršič, 217 First St., La Salle, Ill.

25 delavcev,

kteri znajo dobro doge delati, in sicer po 5½ čevljev dolge, sprejemeta takoj v delo. Za vsako dobro dogo dolgo 5½ čevljev plačam 11 centov. Več se izvri pri:

L. ELFANT,

P. O. Box 435, Baton Rouge, La.

NAZNANILO.

Na prodaj imam HIŠO na lepem kraju, prizadna za boarderje; poleg hiše je LOT ZEMLJŠČA nasenjen z drevojem, daje dva akra zemljišča in na tem lopo primerna za hlev, kjer se lahko redi kraya. Prodam vse skupaj, ali vsako posebej, kakor se kupec najde; prodam zaradi odhoda v staro domovo. Več pove:

(28ft) FRANK MIHEL,

P. O. Box 3, Imperial, Allegheny Co., Pa.

VABILO

na
VESELICO,

kterega priredi

slov. kat. podp. društvo sv. Jožefa

stev. 17 J. S. K. J.

dne 8. februar 1902

v dvorani g. Luka Klusa,

v ALDRIDGE, MONT.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Vstopnina \$1.

K obilni udeležbi ujedno vabi

ODBOR

VABILO

PLESNEJ VESELICI,

kterega priredi

slov. podp. društvo sv. Cirila in Metoda

stev. 16 J. S. K. J.

v soboto 1. februar 1902

v Hrvatski dvorani na 7. Ave.

v CAMBRIA CITY, JOHNSTOWN, PA.

Listek.

V sili.

(Ruski spisal N. Telešov.)
(Konec.)

Ko so Voroncovci prošli memo komisijo, odali so mirno, česarovo glasno govorč na drugo ladijo ter so se podali v „kajito“, ktero so preseljenci imenovali pekel, ker v notranjih prostorih ladije ni bilo niti oken niti vrst.

Solnce je prišelo; nad množico opaziti je bilo vlažni migljači strak. Uradnik se je pahal s svojo kapo, dijal je odpel svojo suknjo, obrusal si znoj raz čelo in dalje delal.

„Seljska občina Ovčarov!“ zaklical je mornar ponevno s tankim zategnjenim glasom, ko so Voroncovci bili končani. „Seljska občina Ovčarov! Naprej!“

Zopet je prišela množica valoveti in iz nje so prihajali proti mostu kmetje in Ovčarova. Vseh se je polastilo bojasljivo in nepotrebaljivo duvstvo, vse so gledali in se bali, da česar ne preslišijo. Mnogi so se pritoževali, ker je uradnik dal vagon iz kolice prednost, dočim oni, ki so prišli od daleč, še ne morejo v pokrajino Amursko. Zopet drugi so se pritoževali, da so denar potrošili, nekteri so zopet obzalovali o smrti v bolzni obiteljskih članov. Oni so posvali in kričali, ko so svojce klicali; množica je rassajala, valovila in se drenjala proti ladiji.

„Nazaj! Deklica ima vročinsko bolesen!“ izjavil je dijak in zlomil svoj leseni instrument, s katerim je ravnočas odpri otroku usta.

„Vaše blagorodje!“ prosil je oče, kateri je bil valed bolezni svojega otroka izvez sebe.

„Za Boga, bodite usmiljeni... Tri tedne... Vse potrošil...“

„Nazaj!“

Kmetovalec ni mogel nadalje govoriti. Nastala je zmešnjava, vse obitelj, katera je prišla že do čolna, morala je nazaj na kopno. Nastalo je vpitje in jok. Oče bolne dekllice stal je pred ladijo žalosten in s povzdignjenimi pestmi; prvotno je bilo videti, da bi svojo hčerkko najraje valed obupa ubil; vendar se je konečno umiril, prijet se za glavo in pričel tožiti radi ponovnega dakanja, radi pomanjkanja in ne sede.

Med tem je pa mornar zopet za-

kralj:

„Seljska občina Šilinsk, naprej!“

Množica je prišela zopet valoveti in kmetovalec s svojo rodbino, svojo nešrečo in bolnim otrokom, katerga so za trenotek vse obzalovali, bil je hipoma pozabljen.

Vsakdo je le za samega seba skrbel.

Kolikor bolj se je dan približeval koncu, toliko nestrpnej je postalo ljudstvo, toliko vznemirjenje so bila duvstvo. Pred očmi presejencev pojavile so se grozne slike, ko je radi jednega bolnika moral ostati vsa rodbina nazaj, dočim so ostali rojaki odšli na ladijo; slišati je bilo vzdih, prskave in vslike, toda nihče se ni sanje zmenil in nihče ni hotel imeti z nestrpnej opraviti.

V strahu je stala pred uradnikom bleda ženska; njene ustne so se strahu tresa, ko je našel mornar v njej vroči skritega otroka, katerga je hotela mati skrivaj prinesiti na parnik.

Misel, da bi otroka skril v vred, se je pojavila tudi v Matvejevi glavi, toda videč, da se bledej ženski to ni posredilo, je to misel opustil. Ostalo mu ni toraj drugač, nego posloviti se od še živečega Nikolke. Dasično je Matvej premisljal in prešteval svoje denarje, tirala ga je sila proti mostu; čepravno se je Arina vstavljal, ladija se je napolnila z ljudstvom, prisia je vrste tudi na Matvejevo rodbino in pomagale niso sole, niti žalost.

„Božja volja!“ odločil je Matvej še stoterokrat in opaževal ter nekako jesno štel svoje drage. „Pojdite vendar vse k meni! Nikolka pa, — on bi itak ne živel. Amin!“

Med tem je postajala množica bolj nemirna; zmešnjava, jesa in sitnoto nasledovala in rasburjala je sreca presejencev, kateri so se bali, da ne bi bila ladija že polna in vse-

ki poziv mornarja je privabil množico še bližje k bregu in ladji.

„Seljska občina Sosnov!“ zaklical je mornar. „Sosnovci naprej!“

Matveju se je dozvedelo, da se zemlja pod njegovimi nogami majha. Ostro je pogledal svojo ženo, svojo rodbino in zakljal zajedno z ostalimi: „Tukaj!“ Za njim prišlo se je zopet vpitje, suvanje in drenjanje. Tudi vječa se je polastila groza; šutil je, da ga nekdo preganja, in da je prišel trenotek, v katerem velja lastno življenje rešiti; njemu niso bile več mari soprogine solte in vzdih, gledajoč naravnost pred sebe, temnim in znojnem obrazom, krivito sklenjenimi zobmi, šel je Matvej skozi množico in delal pot svoje rodbini do ladije.

Proti noči so parniki odvezali in obe z ljudmi prenapolnjene ladiji jeli sta se pomikati proti sredi reke. Matvej je sedel na tleh, videl ni ničesar, nisi bregov, nisi reke, niti na bregu ostale množice. Čutil je, da se je ladija jela premikati. Potem se je prekrizal. „Božja volja!... Nikolka ne bode več vstali. Vse jedno — saj bode vendar le umrli!“

Tako je misil prvo uto in tudi drugo, celi dan, ves teden in mesec; tako bode misil tudi do konca svojega življenja....

* * *

V kasnejši jeseni je tudi polje postalo prazno. Ljudstvo je zginelo na vse strani; šotori so bili tisti in prazni, reka je postala mirna.

Ostale so le nove gomile za gozdom, smeti na polju in v malej kobi čuvaju par osrotelih, pozabljenih, ali pa po roditeljih ostavjenih otrok. Oni so se sramovali, klicali svoje očete in matere in nihče ni vedel, od kje so prišli in kje so njihovi roditelji. Med temi nesrečnimi otroci je bil tudi Nikolka.

„Kdo je tvoj oče?“ vprašali so ga ljudje. „Od kje je? Kako se zove?“

„Oče,“ odgovoril je dešek z solzimi očesi.

„Lu kako se imenuje tvoja mati?“

„Mati.“

Druzega ni vedel povedati.

PAZI se, ako potuješ v staro domovino, kupi tiket za parobrod pri F. SAKSERJU 109 Greenwich Str., v New Yorku; brzajno mu naznani tvoj prihod ali mu pa iz newyorske postaje telefonij z številko 3795 Cortlandt, pa se slovensko zmeniš z njim.

Med tem je pa mornar zopet za-

kralj:

„Seljska občina Šilinsk, naprej!“

Množica je prišela zopet valoveti in kmetovalec s svojo rodbino, svojo nešrečo in bolnim otrokom, katerga so za trenotek vse obzalovali, bil je hipoma pozabljen.

Vsakdo je le za samega seba skrbel.

Kolikor bolj se je dan približeval koncu, toliko nestrpnej je postalo ljudstvo, toliko vznemirjenje so bila duvstvo. Pred očmi presejencev pojavile so se grozne slike, ko je radi jednega bolnika moral ostati vsa rodbina nazaj, dočim so ostali rojaki odšli na ladijo; slišati je bilo vzdih, prskave in vslike, toda nihče se ni sanje zmenil in nihče ni hotel imeti z nestrpnej opraviti.

V strahu je stala pred uradnikom bleda ženska; njene ustne so se strahu tresa, ko je našel mornar v njej vroči skritega otroka, katerga je hotela mati skrivaj prinesiti na parnik.

Misel, da bi otroka skril v vred,

se je pojavila tudi v Matvejevi glavi, toda videč, da se bledej ženski to ni posredilo, je to misel opustil. Ostalo mu ni toraj drugač, nego posloviti se od še živečega Nikolke. Dasično je Matvej premisljal in prešteval svoje denarje, tirala ga je sila proti mostu; čepravno se je Arina vstavljal, ladija se je napolnila z ljudstvom, prisia je vrste tudi na Matvejevo rodbino in pomagale niso sole, niti žalost.

„Božja volja!“ odločil je Matvej še stoterokrat in opaževal ter nekako jesno štel svoje drage. „Pojdite vendar vse k meni! Nikolka pa, — on bi itak ne živel. Amin!“

Med tem je postajala množica bolj nemirna; zmešnjava, jesa in sitnoto nasledovala in rasburjala je sreca presejencev, kateri so se bali, da ne bi bila ladija že polna in vse-

RABI

telefon kadar dosegš na kako postajo v New York in ne veš kako priti k FR. SAKSERJU. Pokliči številko 3795 Cortlandt in govoril slovensko.

MATIJA POGORELC,

PRODAJALEC

z, verišic, uhanov in druge slatnine.

Bogata zalog raznih knjig.

Cenik knjig pošiljam poštne prosto.

Pišite poj!

Cene uram so naslednje:

Nikel ure 7 Jewels \$6.00 Boss case 20 let garancije

15 Jewels Waltham \$9.00 16 size 7 Jewels \$15.00

Srebrne ure z enim pokrovom \$12.00 Boss case 25 let garancije

z z pokrovom \$16.00 16 size 7 Jewels \$25.00

in višje. " 17 " \$30.00 V skupi ducat kuvert in papirja - \$0.15

V svoji zalogi imam tudi Fin pismeni papir z navedenimi okraski v narodnih barvah.

CENA:

V Kuverti ducat kuvert in papirja - \$0.15

V skupi z ducata, " " \$0.35 0.00 0.75

Slovenska Pratika 10 centov, velika 15 centov.

Opomba. Vse cene ure so z dvojnim pokrovom. Kolesovje pri naštetih urah je Elgin ali Waltham, kakor nekdo želi. Blago pošiljam po Express C. O. D.

VSE MOJE BLAGO JE GARANTIRANO!

Math. Pogorelc,

920 N. Chicago St., Joliet, Ill.

KNJIGE

ktere imamo v naši zalogi in jih odpoljimo poštne prosto, ako se nam znesek naprej pošlje:

Molitvene knjige:

KOLEDAR za let: 1902, 25 ct.

Ave Marija, 10 ct.

Nas dom I. in II. zv., po 20 ct.

Gozdovnik, I. in II. del, oba 50 ct.

Nas cesar Franc Jožef I. 10 ct.

Hubad pripovedki II. zvezek 20 ct.

Ciganova osvetna, 20 ct.

Sveti noč, 30 ct.

Strelac, 25 ct.

Prve skrbi, 30 ct.

Bogdan, 20 ct.

Eno leto med Indijanci, 20 ct.

Jama nad Dobrušo 20 ct.

Najdenek, 20 ct.

Mirko Poštenjakovič, 20 ct.

Izidor potožni kmet, 25 ct.

Šaljivi Slovenci [zbirka kratkočasnic itd.] 90 ct.

Neszoda na Palavanu, 20 ct.

Iznamki, 24 ct.

Zbirka ljubimskih pisem, 80 ct.

Savinski glasovi, 20 ct.

Tartari na Moravskem, 35 ct.

V domačem krogu, 25 ct.

Pri Vrbovčevem Grogi, 20 ct.

Potovanje v Liliput, 20 ct.

Kako je izginol gozd, 20 ct.

Doma in na tujem, 20 ct.

Razne knjižice za mladino, po 10 ct.

Tisoč in ena noč, 51 zvezkov, \$6.50.

Prešernove poezije vezane 75 ct.

" " broširane 50 ct.

Druga knjige:

Hitri računar, 40 ct.

Pratika, mehko vezana, 10 centov,

Abecednik za slov. mladež, 20 ct.

Slovensko-nemški besednjak 90 ct.

Pravilov slovensko-nemški slo-

varček, 40 ct.

Pravilov angleško-slovenski slo-

varček, 40 ct.

Preprotnik, zbirka raznovrstnih pi-

sem